

W. P.

Konkurs na pamiątniki emigrantów

Przegląd Socjologiczny / Sociological Review 13/1, 234

1959

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KONKURS NA PAMIĘTNIKI EMIGRANTÓW

Redakcja tygodnika „7 Dni w Polsce” wiosną 1957 r. ogłosiła konkurs na pamiętniki i wspomnienia emigrantów.

W odezwie konkursu organizatorzy postawili sobie „ambitne zadanie dostarczenia społeczeństwu polskiemu prawdziwej, uczciwej informacji o życiu i sytuacji wychodźstwa polskiego poza granicami Polski, jak również zgromadzenia materiałów do naukowego opracowania zagadnień emigracji”. Konkurs ogłoszony był dla „tych wszystkich, którzy dla najróżniejszych przyczyn i powodów z własnej woli lub pod przymusem znaleźli się poza granicami Polski. Tych, którzy zorganizowali sobie na stałe życie poza krajem, tych, którzy noszą się z zamiarem powrotu, i tych, którzy do Polski powrócili lub powracają [...] Polaków na całym świecie, niezależnie od posiadanego obecnie obywatelstwa, niezależnie od posiadanych poglądów i przekonań społecznych czy politycznych, niezależnie od ilości lat spędzonych poza Polską”.

Dla uczestników konkursu przydzielono następujące nagrody: I nagroda — miesięczny pobyt w Polsce wraz z przejazdem w obie strony; II nagroda — 2-tygodniowy pobyt w Polsce wraz z przejazdem z krajów europejskich; dwie III nagrody — 2-tygodniowy pobyt w Polsce bez kosztów podróży lub równowartość powyższych nagród; oraz szereg nagród w postaci upominków i książek.

Przewodnictwo sądu konkursowego, w którego skład weszli socjologowie, literaci, dziennikarze i wydawcy, objął prof. dr Józef Chałasiński. Ostateczny termin nadsyłania prac ustalony był na 31 grudnia 1957 r. Na konkurs wpłynęło 101 prac z następujących krajów: Francja (20), Anglia (19), Brazylia (16), USA (13), Kanada (9), Belgia (6), Niemcy (7), Australia (4), Argentyna (2), Polska (2), Holandia (1), Kenia (1), Szwajcaria (1). Prace te pochodziły mniej więcej w równej ilości od starej emigracji zarobkowej oraz od emigracji wojennej.

Sąd konkursowy przyznał główne nagrody następującym autorom:

Jerzy Potocki, Anglia — I nagroda
Janusz Krajewski, Anglia — II nagroda
Marceli Siedlecki, USA — III nagroda
Tadeusz Kantor, USA — III nagroda
oraz kilkadziesiąt pomniejszych nagród.

Organizatorzy postanowili dokonać wyboru nadesłanych prac celem opublikowania pamiętników emigrantów w postaci osobnego wydawnictwa oraz przekazać całość materiałów konkursowych Zakładowi Socjologii Uniwersytetu Łódzkiego.

W.P.

KONKURS „MÓJ PAŹDZIERNIK 1956”

W lipcu 1957 r. dwa dzienniki warszawskie „Express Wieczorny” i „Sztandar Młodych” ogłosiły wspólnie konkurs powszechny na wspomnienia i przeżycia związane z przełomem październikowym w Polsce pod hasłem „Mój Październik 1956”. Warunki konkursu dopuszczały prace wyłącznie prozą w formie wspomnień, pamiętników, reportaży, nowel lub opowiadań o objętości dowolnej (proponycja orientacyjna ok. 15 stron maszynopisu).

W wyniku konkursu napłynęło ok. 100 prac w znacznej części zbeletryzowanych, z czego większość nosiła wyraźne piętno grafomanii. Najbardziej wartościowe okazały